

УДК 070:654.197 (477.61)

<https://doi.org/10.23939/sjs2021.02.033>

Євген Соломін

кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка,
evgenlnu@gmail.com

УКРАЇНОЦЕНТРИЗМ І ПРОПАГАНДА: РЕАЛІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО ТЕЛЕМОВЛЕННЯ ЛУГАНЩИНИ

© Соломін Євген, 2021

У статті розглянуто процес розвитку луганського регіонального телебачення з початку військової агресії Російської Федерації проти України у 2014 р. Цьому періоду характерні фізична окупація території Луганської та Донецької областей, анексія Республіки Крим, ведення агресивних військових дій під прикриттям незаконних збройних формувань з одночасним використанням широкого спектра політичних, економічних та інформаційно-пропагандистських заходів. Здійснений аналіз функціонування системи телемовлення Луганщини засвідчив, що на трансформацію регіонального інформаційного поля та масово-інформаційної діяльності суттєво вплинули супровідні військової агресії – гібридна та інформаційна війна. Агресія Росії проти України змінила сталу масовокомунікативну діяльність місцевих, регіональних, національних медіа. Телекомпанії Луганщини та Донеччини у травні 2014 р. були захоплені проросійськими бойовиками, а згодом “націоналізовані” терористичними угрупованнями “ЛНР” та “ДНР”. Фізична окупація частини території Луганської (ОРЛО – окуповані райони Луганської області) та Донецької (окуповані райони Донецької області (ОРДО) областей призвела до швидкої анексії частини інформаційного простору з насичення його російськими пропагандистськими та місцевими сепаратистськими каналами телебачення, витіснення всього українського, блокуванням альтернативних потоків інформації. Водночас в ОРДЛО запроваджена російська пропагандистська модель мовлення. Натомість відродженні в евакуації канали українського регіонального телебачення (РТА, ЛОТ (та його правонаступник UA: Донбас)) удосконалили технічну базу телестудій, використали новітні технології, змінили якісні показники наповнення контенту, який став інтелектуальним, різножанровим, орієнтованим, зокрема, й на аудиторію тимчасово окупованих територій й ґрунтується на україноцентричних позиціях.

Ключові слова: регіональне телебачення; інформаційна війна; військова агресія; ОРДЛО; пропагандистський контент; україноцентризм.

Постановка проблеми. Протягом 1991–2014 рр. у цілому оформилася модель регіонального та місцевого телебачення Луганщини, яка у прискореному режимі пройшла еволюцію від радянської тоталітарної моделі до ринкової, переважно ліберальної. Події, котрі почали розгортатися на Донбасі в лютому-березні 2014 р. уже в травні-червні того ж року переросли у війну, яка триває й досі. Агресія Російської Федерації призвела до втрати Україною своєї суверенної території у межах частини Луганської та Донецької областей, а також анексовано Автономну Республіку Крим.

Активні бойові дії на Сході України призвели не лише до людських жертв, руйнуванню інфраструктури, звичного способу життя, але й широкого міжнародного резонансу й серйозних гео-

політичних трансформацій. Агресія Росії проти України змінила сталу масовокомунікативну діяльність місцевих, регіональних, національних медіа. Телекомпанії Луганщини та Донеччини у травні 2014 р. були захоплені проросійськими бойовиками, а згодом націоналізовані терористичними угрупованнями “ЛНР” та “ДНР”. Україна стикнулася не лише з активними бойовими діями на своїй території, але й з масовою інформаційною агресією з боку Російської Федерації. Тож держава змушена вести боротьбу й на медійному полі, послуговуючись власними регіональними та національними медійними потужностями та можливостями європейських та світових медіаструктур. Роль регіональних медіа в цьому процесі вкрай важлива, тож відроджені у 2014–2015 рр. телекомпанії Луганщини активно включились у процес насичення інформаційного поля проукраїнським аудіовізуальним продуктом регіонального та національного виробництва. Свої телемовні структури сформувались і на окупованій території Луганської (ОРЛО) та Донецької (ОРДО) областей. Тож визначення перспектив, переваг та недоліків виробництва регіонального аудіовізуального контенту в умовах гібридної війни та реальної військової агресії як і розуміння кроків щодо деокупації національного інформаційного простору вважаємо вкрай важливим та актуальним.

Мета дослідження. Метою дослідження є комплексне розкриття процесу становлення, функціонування та основних тенденцій розвитку телебачення Луганщини у період гібридної війни та військової агресії з 2014–2019 рр. Її реалізація передбачає розкриття сучасної парадигми функціонування телебачення на Луганщині на тлі суспільно-політичних подій у регіоні та країні з визначенням характерних ознак; аналіз прийомів та методів впливу засобами телебачення на населення регіону; характеристика діяльності ТРК на тимчасово окупованій та підконтрольній Україні території.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Методологічною основою осмислення цієї проблематики є наукові роботи сформовані на основі досліджень вчених, присвячених різним аспектам регіонального мовлення та гібридної війни (В. Лизанчук [1], А. Баровська [2] Є. Соломін [3–4], В. Горбулін [5], А. Дубина [6], В. Панченко [7], В. Петрик [8]). Вкрай важливими для розуміння проблематики є дослідження явища світової гібридної війни в перспективі російської агресії проти України. Зокрема, фахівці Національного інституту стратегічних досліджень [5] поняття “гібридної війни” розглядають у кількох вимірах:

- як сучасні форми та методи ведення бойових дій;
- як назви конкретних конфліктів змішаного типу;
- як можливі види війн майбутнього.

Водночас загальна сутність феномена гібридної війни представлена як результат оформлення нового виду глобального протистояння у сучасному дестабілізованому безпековому довіллі в умовах нових принципів геополітичного устрою. При аналізі принципів діяльності ЗМІ в умовах інформаційно-психологічної і військової агресії Російської Федерації проти України, В. Лизанчук наголошує на тому, що “всі принципи журналістики мають ґрунтуватися на засадах україноцентризму” [1], а україноцентризм має виконувати роль інтегративного принципу формування журналістського професіоналізму і функціонування ЗМІ. Важливими для дослідження проблематики інформаційної складової гібридної війни є роботи, пов’язані з аналізом контенту, каналів поширення та механізмів протидії пропагандистським атакам [2, 5–8] та особливостям функціонування національного телепростору в прикордонних районах Луганщини [3], етапам анексії частини національного інформаційного простору на Сході України і нинішній ситуації з прорахунками та досягненнями [4]. Журналістикознавцям ще доведеться визначити різні аспекти війни та фізичної окупації частини регіонів України (ОРЛО, ОРДО, АР Крим), а також її інформаційного простору, визначити масовокомунікативну діяльність ТРК регіону та механізми деокупації, проте погляд науковця, журналіста-практика, який бачив процеси з середини і був залучений, можуть бути корисними для більш широкого дослідження названого процесу.

Виклад основного матеріалу. Українські телевізійні канали на території Луганська почали зникати з ефіру на початку травня 2014 р. Саме тоді озброєні бойовики з т. з. “армії південного сходу” захопили філію Концерну РРТ й відключили з ефіру низку загальноукраїнських каналів – “Перший національний”, “1+1” та “5-й канал”. Пізніше ці канали зникли з кабельної мережі, замість них розпочали свою трансляцію російські телеканали.

Згодом українські телеканали на території підконтрольній бойовикам з терористичної організації “ЛНР” були визнані іноземними та такими, котрі не мають ліцензій, до того ж їхня продукція “містить відомості та матеріали, які спричиняють шкоду національній безпеці, спрямовані на пропаганду війни та порушують законодавство “ЛНР”. З огляду на це була припинена трансляція ще 20 українських (“2+2”, “112 Україна”, “Канал 24”, “Еспресо”, “ICTV”, “Індіго ТВ”, “Інтер”, “News One”, “Новий канал”, “НТН”, “Рада”, “СТБ”, “ТЕТ”, “Тоніс”, “ТВІ”, “ТРК “Україна””, “УНІАН-ТВ”, “УВР”, “УТР”) та одного російського (“Дождь”) телеканалів. Окупаційна влада зобов’язала операторів зв’язку припинити їхню ретрансляцію та видалити зі сітки мовлення названі ТК.

У травні припинили мовлення регіональні українські телеканали “ЛОТ” та “ІРТА”, котрі були захоплені бойовиками. Це було зроблено за “наказом” т. з. “народного губернатора” В. Болотова. До цього в ефірах ЛОТу постійно з’являлись лідери бойовиків як основні спікери. На потужностях ІРТИ почалось мовлення пропагандистського каналу “LifeNews”.

Натомість телеканал ЛКТ продовжив працювати в окупованому Луганську до липня 2014 р. Моніторинг, який у цей час здійснила ГО “Телекритика” [9] засвідчив наявність у контенті політичних новин каналу “ЛКТ” – зневагу до всього українського, чинної влади та “осанна терористичній ЛНР та її керівникам, тамтешніми телевізійниками до рангу офіційних осіб” [9]. Зокрема, у трансляції превалювали антиукраїнські заклики та офіційні повідомлення російської влади. Пізніше, частина працівників “ЛКТ” повідомили, що канал не підтримував ЛНР, вони не є сепаратистами, посібниками терористів, до останнього моменту телекомпанія суворо дотримувалась умов української ліцензії, у міру сил протистояла спробам захоплення. Цю заяву зробили журналісти, котрі виїхали на українську територію. А на початку липня колектив “ЛКТ” ухвалив рішення, щоб зберегти своє чесне ім’я та не заплямувати його співпрацею з бандитами, тимчасово призупинити роботу. Сьогодні більшість журналістів каналу проживає в різних містах, “але з вірою в те, що колись все повернеться на круги своя” [10], деякі – працюють у структурах терористичної організації “ЛНР”.

Майно українських регіональних телеканалів – “ЛКТ”, “ІРТИ”, “ЛОТ” – було “націоналізоване” бойовиками терористичної організації “ЛНР”. На цій технічній базі була створена т. з. “государственная телевізійна і радіовещательная компанія” і розпочалось мовлення телеканалу “Луганск-24”. Основу творчо-технічного колективу склали прибічники окупаційної влади з числа тих, хто залишився з колишніх колективів названих регіональних телекомпаній та студенти місцевих “ВНЗ”. Телеканал “Луганск-24” став єдиним каналом, на якому виходять місцеві новини. Україна та українська армія в їхній інтерпритації – “протівнікі”, “карателі”, “хунта”, натомість “ЛНР” – “молодое государство” “республика” із “столицей в Луганске”, а “знавісна антиукраїнська пропаганда Кремля набирає вже не просто людиноненавистницького, а людиноїдного характеру” [12]. З передач зрозуміло, що вся Східна Україна – це російська територія, тимчасово окупована ворогом, а діячі культури, письменники, журналісти “ЛНР” повністю готові вбивати “українських окупантів”. При цьому сепаратистське мовлення здійснюється на українському радіочастотному ресурсі і тривалий час його фінансувала Луганська філія коцерну “РРТ”, проти якого СБУ порушило кримінальне провадження за фактом сприяння в діяльності терористичної організації.

На “націоналізованій” технічно-господарській базі філії українського концерну “РРТ” у Луганську почало працювати т. з. “державне унітарне підприємство ЛНР “Компанія РРТ”, яке використовує український радіочастотний та цифровий ресурс Т-2, й блокує можливість налаштування перегляду українських телевізійних каналів на тимчасово окупованій території Луганської області. Цифрове ефірне телебачення у стандарті DVB-T2 тут з 2015–2017 рр. представлено контентом

російських пропагандистських (23 загальноросійських і федеральних) та луганським сепаратистським телеканалом (“Луганск-24”); в аналоговому ефірі доступні 15 російських та “республіканський” канал “Луганск-24”. З 2018 р. в ОРЛО в ефірній цифровій наземній трансляції телевізійних каналів стали доступні уже 38 телеканалів у цифровому форматі. При цьому можливість налаштування та перегляду українських каналів у цифровому ресурсі Т-2 в ОРЛО й надалі немає, а для України нагальними залишаються питання “підвищення потужності чинних цифрових передавачів для покращення покриття і підвищення якості сигналу, для протидії мовленню в аналоговому і цифровому форматі з непідконтрольної території області та з території за межами державного кордону (РФ – Є.С.)” [2].

Важливою складовою військової агресії, яку здійснює РФ проти України, є гібридна війна та активне використання окупантами інформаційних спецоперацій та пропаганди, які здійснюються через ЗМІ, зокрема, й через мережу цифрового та аналогового мовлення. При цьому, Україна об’єктивно потребує зрозумілих (що важливо – таких, що можуть бути прийняті міжнародним співтовариством) доказів ведення проти нашої держави ворожої пропаганди, яка спрямована на досягнення цілей, які викладені у Міжнародній конвенції про використання радіомовлення в інтересах миру: “за своїм характером спрямовані на підбурювання населення будь-якої території до дій, що несумісні з внутрішнім порядком чи безпекою будь-якої території” [13].

Можна констатувати, що спостерігається недостатня кількість відповідних досліджень, котрі б могли надати верифіковану та зрозумілу модель, за якою певні програми, служби, ЗМІ можна було б чітко визначити як такі, що ведуть пропаганду з ворожими для української державності цілями та у відповідності до цього порушувати справу притягнення їх до відповідальності (зокрема – у міжнародних судах). Це обумовлюється певними протиріччями між сучасною концепцією ЗМІ та часто неможливістю проведення чіткої межі щодо “свободи слова” та “пропаганди”. Водночас потрібно мати на увазі, що в міжнародній правовій практиці є випадки, коли автори та безпосередні виконавці пропагандистських акцій притягувались до відповідальності за злочини проти людяності [14].

Інформаційну тишу в українському регіональному ефірі першою порушила телекомпанія “ІРТА”. Позбавившись свого обладнання в окупованій частині області, керівництво каналу, журналісти та техніки на базі студій в Северодонецьку та Старобільську змогли відновити мовлення в евакуації. На власних частотах (Северодонецьк, Рубіжне, Лисичанськ, Кремінна) “ІРТА” розпочала цілодобову ретрансляцію “24 каналу”, згодом додали ще донецький телеканал “Донбас”, який так само працював в евакуації та “Громадське телебачення Донбасу”. Якщо спершу “ІРТА” віддавала 100 % ефіру ретрансляції 24-го каналу, то з часом його доля скоротилася до 70 %. “Почавши роботу в Северодонецьку, ми знімали багато репортажів із зони АТО, нам допомагав “Айдар” (добровольчий батальон – Є. С.), якому ми передали безкоштовно мобільну камеру і вони самі знімали відео, більшу частина з якого, на жаль, не можна було показувати через картини смерті” [11], – згадував етап становлення власник ТРК “ІРТА” В. Ландік.

На початку 2015 р. почалися роботи з відродження Луганської обласної державної телерадіокомпанії (“ЛОТ”), яку очолив А. Шаповалов, професійний телевізійник, який мав досвід регіональної журналістики, оскільки у кінці 90-х рр. працював кореспондентом луганського міського комунального підприємства “Ефір-1”, очолював прес-службу Луганської обласної державної адміністрації, був власником “ICTV” у Луганській області. Новий очільник державного обласного телевізійного каналу був депутатом Луганської обласної ради, який один проголосував “проти” звернення депутатів облради про залучення військової підтримки з боку РФ.

Розмістився “ЛОТ” в новому обласному центрі Луганщини – Северодонецьку, в приміщеннях колишнього інституту азотної промисловості. Колектив з нуля почав збирати нову техніку та залучати спеціалістів. 25 травня 2015 р. “ЛОТ” випустив власний дайджест телевізійних новин, а на День незалежності – повноцінно відновив мовлення спочатку на контрольованій Україною території області. Частково сигнал аналогового мовлення заходив і на окуповані території, проте

через його перехоплення спецообладнанням, “ЛОТ”, “ІРТА”, як і інші українські телеканали залишаються недоступними для жителів ОРЛО. Там і надалі превалує російський пропагандистський антиукраїнський контент, а Україна так і не відновила технічної “можливості забезпечення своєї інформаційної присутності на Донбасі (ОРЛО та ОРДЛО – Є. С.)” [2].

Також у листопаді, “Міністерство інформаційної політики України спільно з Концерном РРТ відновили мовлення каналу “ІРТА” в чотирьох регіонах Луганської області: у Сватово, Зоринівці, Біловодську та Марківці. Окрім того, у цих регіонах здійснюють мовлення “УТ-1” і “ЛОТ” [19]. У програмах власного виробництва “ЛОТ” протягом 2015–2016 рр. порушувалися важливі питання для регіону: війна, АТО, ООС, ліквідація наслідків військових дій й повернення до мирного життя. “Особливою популярністю у глядачів телеканалу “ЛОТ” користується інформаційна служба новин “Події””. Новини виходять 8 разів на добу. Програма “Події” наслідує найкращі стандарти загальнонаціональних каналів у дизайні студії, у її зовнішньому оздобленні, в роботі ведучих. Канал працює над такими проектами та програмами: інформаційні новини “Події”, “Тема дня” (висвітлення актуальної теми регіону), “Донбас лайв”, “Донбас лайт”, Радіо “Пульс”, “Пряма лінія” зі запрошенням відомих людей, спеціалістів різних галузей науки, освіти, виробництва. У прямому ефірі можна ставити питання та отримати глядачам відповіді на них” [3, с. 71–72]. Власні проекти каналу, наприклад, “Лінія розмежування”, а також контент “Радіо Свобода”, “UA: Першого” та інших доповнювали ці блоки. 30 грудня 2017 р. на частотах телеканалу “ЛОТ” почав мовлення новий канал – “UA: Донбас”.

Проте найбільшою проблемою регіональних мовників на Луганщині є обмеженість в подачі сигналу на окуповану територію. Перспективний план розвитку Луганщини передбачає будівництво нових радіотелевізійних станцій, що дозволить покривати україномовним контентом усю суверенну територію Луганської області та відновить мовлення не менше 15 українських телеканалів у 60-ти кілометровій зоні. Близько 200 тис. українців, котрі проживають як в ОРЛО, так і на підконтрольній українській владі території Луганської та Донецької областей, отримують доступ до україномовного контенту, і це стане одним з етапів деокупації національного інформаційного простору.

Висновки. Здійснений аналіз функціонування системи телемовлення на Луганщині засвідчив, що на трансформацію регіонального інформаційного поля та масово-інформаційну діяльність суттєво вплинули супровідні військової агресії – гібридна та інформаційна війна, до якої ані політична, ані економічна, ані інформаційна системи, як і фізичний, інформаційний та віртуальний простір країни не були готові, тож адекватних дій доводиться запроваджувати в процесі агресії, яка триває. Інформаційна складова гібридної війни стала основним чинником у протиборстві між агресором – РФ і країною, яка зазнала нападу – Україною, а телебачення стало основним каналом здійснення пропагандистського впливу. Тож фізична окупація частини території Луганської та Донецької областей призвела до швидкої анексії частини інформаційного простору з насичення його російськими пропагандистськими та місцевими сепаратистськими каналами телебачення й блокуванням його (інформаційного простору) від альтернативних потоків інформації. Водночас запроваджена пропагандистська модель мовлення, в основі якої – сформовані та запрограмовані реакції, активація та утримання ментальних конструкцій, сформованих на старих радянських смислах, котрі, зокрема, були закладені регіональними каналами телебачення в процесі їхньої історичної діяльності.

Відродженні в евакуації канали регіонального телебачення (“ІРТА”, “ЛОТ” (та його правонаступник “UA: Донбас”) удосконалили технічну базу телестудій, використали новітні технології, котрі з одного боку розширили можливості роботи, а з іншого – дали змогу донести до телеглядача якісний телевізійний продукт. А найголовніше – змінили якісні показники наповнення контенту, який став більш інтелектуальним, різножанровим, орієнтованим й на аудиторію тимчасово окупованих територій й ґрунтується на україноцентричних позиціях.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лизанчук В. Україноцентризм – інтегруючий принцип формування журналістського професіоналізму. Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. 2017. Вип. 42. С. 167–177. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2017_42_25 (дата звернення 12.08.2020).
2. Інформаційні виклики гібридної війни : контент, канали, механізми протидії. К.: НІСД, 2016. 109 с. Режим доступу: http://old2.niss.gov.ua/public/File/2016_nauk_anal_rozrob/inform_vukluku.pdf (дата звернення 12.08.2020).
3. Соломін Є. О. Телевізійні новини. Луганський досвід : монографія. Ужгород: ФОП Береза А. Е., 2015. 209 с.
4. Соломін Є. Інформаційна безпека України : від анексії до концепції через війну на сході. Теле– та радіожурналістика. 2016. Вип. 15. С. 68–72.
5. Світова гібридна війна : український фронт. за ред. В. Горбуліна. Харків : Фоліо. 2017. 496 с.
6. Дубина А. М. Інформаційно-психологічні війни і їх вплив на масову свідомість. К.: НТУУ “КПІ”, 2011. 57 с.
7. Панченко В. М. Інформаційні операції в асиметричній війні Росії проти України : підходи до моделювання. Інформація і право. 2014. № 3 (12). С. 13–16.
8. Петрик В. Небезпеки особистості в інформаційному просторі. Юридичний журнал. 2007. № 2. С. 45–46.
9. Телебачення як джерело політичних новин – загальнонаціональне опитування. Режим доступу: <https://dif.org.ua/article/telebachennya-yak-dzherelo-politichnikh-novin-zagalnonatsionalne-opituvannya> (дата звернення 17.04.2020).
10. ЛКТ Журналісти ЛКТ говорять, що не піддерживали “ЛНР”. Режим доступу: https://ms.detector.media/monitoring/regional_news/zhurnalisty_lkt_govoryat_cho_ne_podderzhivali_lnr/ (дата звернення 17.12.2019).
11. Телеканали в зоні АТО почали працювати без штату й техніки, – опитування. Режим доступу: https://ms.detector.media/tv_radio/1411981046/telekanali_v_zoni_ato_pochali_pratsyuvati_bez_shtatu_y_tekhniki_opituvannya/ (дата звернення 17.04.2020).
12. Дзюба І. Потрібен міжнародний журналістський осуд. День. 2014. 15 лип.
13. Міжнародна конвенція про використання радіомовлення в інтересах миру. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_229 (дата звернення 15.03.2020).
14. Radio T’el’evision Libre des Mille Collines. Access mode: [https://en.wikipedia.org/wiki/Radio_Télévision_Libre_des_Mille_Collines](https://en.wikipedia.org/wiki/Radio_T%C3%A9l%C3%A9vision_Libre_des_Mille_Collines) (дата звернення 17.07.2019).
15. Интрахамве. Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Интрахамве> (дата звернення 13.01.2020).
16. Straus, S., How Many Perpetrators Were There in the Rwandan Genocide? An Estimate. Journal of Genocide Research, 6(1) (2004). pp. 85–98.
17. Телебачення Луганщини як взірець відродження та успішної роботи. Режим доступу: <http://parallel-media.com.ua/p74978.html> (дата звернення 17.07.2019).
18. Government Bill “Education and accessibility – public service broadcasting”. Access mode: <http://www.government.se/sb/d/574/a/225379> (дата звернення 12.04.2020).
19. МІП спільно з Концерном РРТ відновили мовлення каналу “ІРТА” в чотирьох районах Луганської області. Режим доступу: <https://mkip.gov.ua/news/742.html> (дата звернення 12.08.2020).

REFERENCES

1. Lyzanchuk V. Ukrainotsentryzm – intehruuiuchy pryntsyyp formuvannya zhurnalistykooho profesionalizmu. Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia: Zhurnalistyka. 2017. Vyp. 42. S. 167–177. Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2017_42_25 (data zvernennia 12.08.2020).
2. Informatsiini vyklyky hibrydnoi viiny : kontent, kanaly, mekhanizmy protydyii. K.: NISD, 2016. 109 s. Access mode: http://old2.niss.gov.ua/public/File/2016_nauk_anal_rozrob/inform_vukluku.pdf (data zvernennia 12.08.2020).
3. Solomin Ye. O. Televiziini novyny. Luhanskyi dosvid : monohrafiia. Uzhhorod: FOP Bereza A. E., 2015. 209 s.
4. Solomin Ye. Informatsiina bezpeka Ukrainy : vid aneksii do kontseptsii cherez viinu na skhodi. Tele– ta radiozhurnalistyka. 2016. Vyp. 15. S. 68–72.
5. Svitova hibrydna viina : ukrainskyi front. za red. V. Horbulina. Kharkiv: Folio. 2017. 496 s.

6. Dubyna A. M. Informatsiino-psykhologichni viiny i yikh vplyv na masovu svidomist. K.: NTUU "KPI", 2011. 57 s.
7. Panchenko V. M. Informatsiini operatsii v asymetrychnii viini Rosii proty Ukrainy : pidkrody do modeliuvannia. Informatsiia i pravo. 2014. No. 3 (12). S. 13–16.
8. Petryk V. Nebezpeky osobystosti v informatsiinomu prostori. Yurydychnyi zhurnal. 2007. No. 2. S. 45–46.
9. Telebachennia yak dzherelo politychnykh novyn – zahalnonatsionalne opytuvannia. Access mode: <https://dif.org.ua/article/telebachennya-yak-dzherelo-politichnikh-novin-zagalnonatsionalne-opituvannya> (data zvernennia 17.04.2020).
10. LKT Zhurnalysty LKT hovoriat, chto ne podderzhyvaly "LNR". Access mode: https://ms.detector.media/monitoring/regional_news/zhurnalisty_lkt_govoryat_chto_ne_podderzhivali_lnr/ (data zvernennia 17.12.2019).
11. Telekanaly v zoni ATO pochaly pratsiuvaty bez shtatu y tekhniky, – opytuvannia. Access mode: https://ms.detector.media/tv_radio/1411981046/telekanali_v_zoni_ato_pochali_pratsyuvati_bez_shtatu_y_tekhniky_o_pituvannya/(data zvernennia 17.04.2020).
12. Dziuba I. Potribnen mizhnarodnyi zhurnalistskyi osud. Den. 2014. 15 lyp.
13. Mizhnarodna konventsia pro vykorystannia radiomovlennia v interesakh myru. Access mode: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_229 (data zvernennia 15.03.2020).
14. Radio T'el'evision Libre des Mille Collines. Access mode: https://en.wikipedia.org/wiki/Radio_T%C3%A9l%C3%A9vision_Libre_des_Mille_Collines (data zvernennia 17.07.2019).
15. Interakhamve. Access mode: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Ynterakhamve> (data zvernennia 13.01.2020).
16. Straus, S., "How Many Perpetrators Were There in the Rwandan Genocide? An Estimate". Journal of Genocide Research, 6(1) (2004). pp. 85–98.
17. Telebachennia Luhanshchyny yak vzirets vidrodzhennia ta uspishnoi roboty. Access mode: <http://paralel-media.com.ua/p74978.html> (data zvernennia 17.07.2019).
18. Government Bill "Education and accessibility – public service broadcasting". Access mode: <http://www.government.se/sb/d/574/a/225379> (data zvernennia 12.04.2020).
19. MIP spilno z Kontsernom RRT vidnovyly movlennia kanalu "IRTA" v chotyrokha raionakh Luhanskoi oblasti. Access mode: <https://mkip.gov.ua/news/742.html> (data zvernennia 12.08.2020).

Yevhen Solomin

UKRAINOCENTRICISM AND PROPAGANDA: REALITIES OF REGIONAL TELEVISION OF LUHANSK REGION

The article considers the process of development of Luhansk regional television since the beginning of the military aggression of the Russian Federation against Ukraine in 2014. This period is characterized by physical occupation of Luhansk and Donetsk regions, annexation of the Republic of Crimea, aggressive hostilities under the guise of illegal armed groups, economic and advocacy activities. The analysis of the functioning of the broadcasting system in Luhansk region showed that the transformation of the regional information field and mass information activities were significantly influenced by the accompanying military aggression – hybrid and information war. Russia's aggression against Ukraine has changed the constant mass communication activities of local, regional and national media. In May 2014, TV companies in Luhansk and Donetsk regions were seized by pro-Russian militants and later "nationalized" by the terrorist groups "LNR" and "DNR". The physical occupation of part of the territory of Luhansk (ORLO – occupied districts of Luhansk region) and Donetsk (occupied districts of Donetsk region (ORDO)) regions led to the rapid annexation of part of the information space to saturate it with Russian propaganda and local separatist television channels. At the same time, a Russian propaganda model of speech was introduced in ORDLO. Instead, the revived in evacuation channels of Ukrainian regional television (IRTA, LOT (and its successor UA:Donbass) improved the technical base of TV studios, used the latest technologies, changed the quality of content, which became intelligent, diverse, focused, including audience territories and is based on Ukraine-centric positions.

Keywords: regional television; information warfare; military aggression; ORDLO; propaganda content; ukrainocentrism.